

ת"פ 38512/04/12 - מדינת ישראל נגד ש ב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 38512-04-12 מדינת ישראל נ' ב

בפני
בעניין: כב' השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
המאשימה
נגד
ש ב ע"י עו"ד מיכאל עירוני
הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של איומים, גרימת חבלה חמורה ומספר עבירות של תקיפת שוטר. ואלו הם עיקרי הכרעת הדין:

אישום ראשון

ביום 2.12.11 הגיע הנאשם לאחר חצות אל דירתה של חברתו לשעבר, ר (להלן: **המתלוננת**), ללא הזמנה או תיאום מוקדם. קודם להגעתו שתי משקה אלכוהולי. שותפתה לדירה של המתלוננת הכניסה את הנאשם לדירה וזה נכנס לחדרה של המתלוננת וביקש ממנה לחזור ולהיות בת זוגו. המתלוננת אמרה לנאשם כי הקשר ביניהם הסתיים ובקשה ממנה לעזוב, אך הנאשם סרב. המתלוננת אמרה לנאשם שאם לא יעזוב מרצונו היא תקרא לאביה או תזמין משטרה אך הנאשם עמד על סירובו לעזוב את הדירה.

במהלך הארוע, איים הנאשם על המתלוננת כי לא יעזוב אותה לעולם וכי היא "**לא יודעת מה זה גבר גרוזיני**" וכי חברה הנוכחי "**יטופל**" - ואז התקשרה המתלוננת למשטרה.

המתלוננת הבהירה בעדותה, כי חשה פחד מהנאשם, אם כי לא חששה לחייה.

בשל כך הורשע הנאשם בעבירת איומים.

אישום שני

בעקבות המעשים מושא האישום הראשון, הגיעו שוטרים אל דירתה של המתלוננת ועיכבו את הנאשם לצורך חקירתו. הנאשם הובא לתחנת מוריה ושם נחקר על ידי החוקר יורי סטטניקוב (להלן: **יורי**). לאחר סיום חקירת הנאשם, החליט קצין החקירות איזיק סימון (להלן: **איזיק**) לשחררו בתנאים ובהם ערבות צד ג'. הנאשם סרב לתנאי זה ועל כן החליט איזיק לעצור אותו - ובתגובה הנאשם קם מכסאו, החל לקלל, נופף בידיו, דחף את הקצין, ירק עליו ועל יורי ואיים עליהם

עמוד 1

כי "זיין אותם".

יורי והקצין ניסו להשתלט על הנאשם ולאזוק אותו, בעזרתם של שני שוטרים אחרים. במהלך המאבק עם השוטרים, נגח הנאשם לאחור בפניו של יורי, בכוונה לפגוע בו ושבר את אפו. ככל הנראה הנגיחה היתה לאחר שנכבל הנאשם באזיקים, אך לא ניתן היה לקבוע ממצא חד משמעי בנקודה זו.

במהלך המאבק עם השוטרים ניסה הנאשם לנשוך את אחד השוטרים ברגלו. במהלך המאבק נחבל הנאשם בפניו, באיזור העין.

בשל כך הורשע הנאשם בתקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפת שוטרים ואיומים.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה התייחסה בטיעונה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, לפגיעה הקשה בשוטרי יורי וכן לפגיעה בשלטון החוק הנגרמת כתוצאה מעבירה של תקיפת שוטר. לאור אלה ביקשה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל וכן פיצוי לשוטרי יורי.

ב"כ הנאשם טען לזכותו כל אשר ניתן. בטיעונו לא חלק על חומרת מעשי הנאשם מושא האישום השני (הארוע בתחנת המשטרה) ולא הקל ראש בנזק אשר נגרם לשוטרי יורי, אך התייחס לכך שמדובר בארוע ספונטני שקרה בנסיבות לא שגרתיות. לצד זאת, הפנה לנתוני האישיים של הנאשם - צעיר ללא הרשעות קודמות, לחרטתו הכנה על מעשיו ולנזק אשר עלול להגרם לו כתוצאה מהשתתפותו מאסר בפועל. כן הפנה לפער המשמעותי שבין חומרת העבירה לנאשם.

שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בעמדותיהם.

מתחם העונש - איומים על המתלוננת

הנאשם הגיע לאחר חצות לדירתה של חברתו לשעבר, לאחר ששתה אלכוהול, וסרב לעזוב את המקום, גם לאחר שאמרה לו שתזמין שוטרים. במהלך הארוע, איים על המתלוננת כי לא יעזוב אותם לעולם וכי "יטפל" בחברה הנוכחי.

מדובר בהתנהגות כוחנית, הגובלת באלימות. חששה של המתלוננת מן הנאשם בעת הארוע ברור.

מעשים מעין אלו פוגעים בשלוות נפשו של קרבן העבירה ובתחושת הביטחון האישי שלו, ולא ניתן להבליג עליהם. עם זאת, המעשים לא חרגו מגדר איומים ולדברי המתלוננת היא סלחה לנאשם על מעשיו - והדבר ניכר מהתנהגותה בעת שהעידה לפני.

לפיכך מתחם העונש ההולם את העבירה נע בין מאסר מותנה לבין מאסר קצר בפועל.

מתחם העונש - הארוע בתחנת המשטרה

הנאשם הורשע בכך שהשתולל בתחנת משטרה, קילל שוטרים, איים עליהם, נגח בפניו של שוטר אחד ושבר את אפו וניסה לנשוך שוטר אחר ברגלו.

חברה שומרת חוק אינה יכולה להשלים עם התנהגות בריונית, אלימה ופורעת חוק דוגמת המעשים בהם הורשע הנאשם, או לגלות כלפיה סובלנות או סלחנות. אין כל ערך ברטוריקה בגנות האלימות, אשר אינה מגובה בעונש מרתיע, המעביר ליחיד ולרבים את המסר בדבר הפסול והאסור שבמעשים.

חומרה יתרה אני רואה בכך שפרץ האלימות של הנאשם הופנה כלפי שוטרים. מלאכתם של שוטרים קשה, שוחקת וכפוית טובה. בעבודתם הם נאלצים להתמודד לא אחת עם פורעי חוק ועבריינים אלימים ונמצאים בחזית המאבק בפשיעה. לא ניתן לקבל כי יבצעו מלאכתם תוך חשיפה לאיומים וקללות ותחת חשש לפגיעה אלימה.

כן אני רואה חומרה בנזק המשמעותי אשר נגרם לשוטר יורי כתוצאה מתקיפתו - שבר באף, אשר כתוצאה ממנו נזקק לאשפוז ושהה בחופשת מחלה.

לאחרונה נפסק, בע"פ 6040/13, נעמן נ' מדינת ישראל, מיום 19.3.14, ביחס לנאשם אשר איים על שוטרים ברצח והכה אחד מהם באופן שגרם לו לחבלה:

"יג. לאחר העיון, החלטנו להיעתר לערעור. סבורים אנו, כי העונש שהוטל על המשיב בגזר דינו של בית המשפט קמא אינו הולם דיו את חומרת עברותיו ואת חשיבותם של הערכים המוגנים אשר נפגעו בהתנהגותו - יכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם, שמירת הסדר הציבורי והגנה על בטחון הציבור, ועם אלה עקרון שלטון החוק וכיבודו, יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998):

"השופט המלומד הצביע על חומרתן היתירה של העבירות בהן הורשעו הנאשמים. אכן - כך כתב השופט המלומד - 'פציעותיהם של השוטרים לא היו חמורות, ובידי הנאשמים לא היו כלי חבלה, אך מנגד: "מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיוור ביחס למכונת חשודה היא דבר יום ביומו, ואין להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם' " (פסקה 3 לפסק דינו של המשנה לנשיא, השופט ש' לוי).

יד. ראו גם ע"פ הייב נ' מדינת ישראל 8704/08 (2009):

מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן, אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות התנהגות ראויות שיש להקפיד עליהן" (פסקה 8 לפסק דינו של השופט י' דנציגר).

עוד ראו ע"פ 6642/09 מדינת ישראל נ' גביש (2009); ע"פ 194/14 מדינת ישראל נ' מחמוד (2014).

טו. המשיב בהתנהגותו, בזלזול ובבריונות שהפגין כלפי השוטרים, פגע בערכים אלה פגיעה הראויה לענישה מחמירה יותר. בייחוד רואים אנו בחומרה את הפגיעה הגופנית באחד השוטרים. נראה לנו, כי לנוכח נסיבות הפרשה, עלינו לשדר מסר כי התנהגות מעין זו תיבחן ותישפט בחומרה; על כן נראה לנו כי מתחם הענישה צריך להיות, בנסיבות, בין 12 חודשים ל-24 חודש."

בעניינו של נאשם אשר תקף מורה באלימות לנגד עיני תלמידיו, ונדון לשנת מאסר בפועל נפסק לאחרונה בע"פ 4565/13, אמון נ' מדינת ישראל, מיום 4.11.13):

"בית משפט זה כבר פסק בעבר כי מעבר לחומרה הכללית הנודעת לעבירות אלימות, הרי שלאלימות המכוונת כנגד עובדי ציבור נודעת חומרה מיוחדת, מאחר שהן פוגעות פגיעה אנושה גם בערך החברתי הנודע לתפקוד התקין של השירות הציבורי (ראו: ה"מ 215/72 משיח נ' מדינת ישראל, פ"ד כו(2) 172 (1972); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.8.2008); דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.7.2011)). עובדי הציבור "חשופים בצריח" - כמי שלא אחת נמצאים בחזית ההתמודדות עם מתן שירות לאנשים שיודעים אף הם קשיים. עובדי הציבור נדרשים להתגייס כל יום מחדש למתן שירות ולשם כך לגייס כוחות גוף ונפש. זהו הרקע לחקיקת עבירות מיוחדות שעניינן לא רק הגנה על שלמות גופם של עובדי הציבור, אלא גם הגנה על כבודם, לפחות במצבים שבהם הפגיעה היא פגיעה קשה בליבתו."

וכן נפסק, בעניינם של נאשמים אשר תקפו מאבטח בבית חולים וגרמו לו לחבלות, ונדונו לעונשים של שנת מאסר ושמונה חודשי מאסר (ע"פ 7639/13, אמארה נ' מדינת ישראל, מיום 2.4.14):

9. ככלל, אנו סבורים שהעבירות שביצעו המערערים 1-2 הן חמורות ביותר, וכי העונש היאה להן ברגיל הוא מאסר בפועל. עבירות של אלימות חסרת פשר המתפרצת ברגע הן איום מתמיד על שלוות חייהם של האזרחים, כמו גם על ביטחונם האישי. מבית משפט זה צריך לצאת מסר ברור של אי-השלמה עמן, מסר המתבטא לא רק במלים, אלא גם במדיניות הענישה הלכה למעשה. הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח המימד הציבורי בפעילותו של קורבן העבירה, המאבטח, אשר אליו עוד נתייחס להלן. על כן, אנו סבורים שהשיקולים שהנחו את בית המשפט קמא היו השיקולים הנכונים, ושחרף נסיבותיו האישיות של המערער 2 לא היה מקום להקל עמו יותר מכפי שנעשה.

מכאן עולה, כי הנחייתו הברורה והחד משמעית של בית המשפט העליון לערכאות הדיוניות היא, כי יש להחמיר בעניינם של נאשמים התוקפים עובדי ציבור ולהשית עליהם עונשי מאסר לריצוי ממש, מאחורי סורג ובריח.

נתתי דעתי לפסיקה אותה הגיש ב"כ הנאשם, בה נגזרו בגין עבירות אלימות כלפי שוטרים עונשים מותנים, ואף של"צ ללא הרשעה. אינני סבור כי פסיקה זו משקפת בהכרח את רמת הענישה הנוהגת במקרים דומים. מכל מקום, מדובר בפסיקה של ערכאות דיוניות, אשר אין בה ללמד על מתחם העונש ההולם. לענין ההבדל שבין רמת ענישה נהוגת ובין מתחם העונש ההולם אפנה לדברי כב' השופטת ארבל בע"פ 1323/13 רך ואח' נ' מדינת ישראל:

"אין לטעות ולזהות בין מתחם העונש ההולם לבין טווח הענישה הנהוג. מדובר ב"יצורים" שונים. מתחם העונש ההולם מגלם, כאמור, הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, כאשר מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה הנדונה הוא רק אחד מהם. טווח הענישה הנהוג בפסיקה, לעומת זאת, הוא נתון אמפירי עובדתי המורכב מהעונשים המקובלים בגין עבירה מסוימת בדין הנהוג."

לנוכח חומרת העבירה והחלה המשמעותית אשר נגרמה לשוטרי יורי, ולאור פסיקתו המחייבת של בית המשפט העליון אליה הפנית, אשר כולה מהעת האחרונה, מתחם העונש ההולם העבירות אותן עבר הנאשם הוא מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג ובריח, לתקופה שבין מספר חודשים ועד שנתיים וכן פיצוי המתלונן בגין נזקיו.

נסיבות אשר אינן קשורות בעבירה

הנאשם יליד 1988. רווק. אין לחובתו הרשעות קודמות. עובד כאיש מכירות.

בתסקיר שירות המבחן נאמר, כי הנאשם קיבל אחריות חלקית למעשיו. עם זאת, הגרסה אותה העלה בפני שירות המבחן דומה לגרסה אותה העלה בעדותו, כאילו הפגיעה בשוטר לא היתה מכוונת - גרסה אשר נדחתה בהכרעת הדין. להערכת שירות המבחן הרקע לתקיפת השוטר היה "**תחושת לחץ ואיום מהתנהגות השוטרים אליו**" - ולא מצאתי כי היה כל בסיס לתחושה זו, על סמך קביעותי ביחס לאופן התרחשות הארוע.

להערכת שירות המבחן, הנאשם עלול לפעול באופן אימפולסיבי ואלים כאשר חש לחץ ואיום או פגיעה בדימויו העצמי - ודוקא קביעה זו של שירות המבחן מתיישבת היטב עם התרשמותי מהנאשם, ר' ע' 9-10 להכרעת הדין.

מנגד העריך שירות המבחן, כי הנאשם בעל דפוסים וערכים נורמטיביים, אשר העבירות בהן הורשע אינן מאפיינות את דרכו. כן העריך שירות המבחן, כי ההליכים המשפטיים הרתיעו את הנאשם וכי ריצוי מאסר בפועל עלול לגרום לו לפגיעה רגשית ולפגיעה בדימויו העצמי.

לאור כל אלה, המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם עונש מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי גילו, העדר הרשעות קודמות ונתוני האישיים אשר פורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן. משקל ממשי נתתי להערכת השירות, כי מדובר בארוע אשר אינו מאפיין את הנאשם, אשר מעונין לקיים אורח חיים נורמטיבי.

מנגד, זקפתי לחובת הנאשם העדר קבלת אחריות למעשיו, לא לפני ולא לפני שירות המבחן. כן הבאתי בחשבון הסיכון כי ישוב ויבצע עבירות דומות.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו הנמוך של מתחם העונש, אך לא בתחתיתו. לא ראיתי כי ניתן לקבל המלצת שירות המבחן, להשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. עונש זה מהווה חריגה ממתחם העונש ההולם ולא ראיתי לכך הצדקה בנסיבותיו של תיק זה.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שמונה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 10.5.15.

ב. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת אלימות או איומים תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ג. פיצוי למתלונן יורי סטטניקוב בסך 15,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.5.15.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ד' ניסן תשע"ה, 24 מרץ 2015, במעמד הצדדים.